

Förslaget om att grundlagsskydda aborträtten både tandlöst och diskriminerande

Betänkandets förslag innebär ytterligare en ändring i själva grundlagen, och den är desto viktigare: i förslaget ingår att grundlagsskydda statens rätt att genom vanlig lag införa "särskilda begränsningar" av aborträtten för de kvinnor i vårt land som inte är svenska medborgare, skriver debattörerna. Bild: Johan Nilsson/TT

Debatt Att aborträtten ska grundlagsfästas är ett förslag som ursprungligen las fram av Ebba Busch (KD), men snabbt fick stöd av samtliga riksdagspartier. En parlamentarisk kommitté har lagt fram ett konkret förslag som varit ute på remiss, ett förslag som i praktiken är motsatsen till alla kvinnors rätt till abort. Det kan vi aldrig acceptera, skriver 22 kvinnorättsdebattörer.

Det här är en debattartikel. Åsikter och idéer som framförs är skribenternas egna. Vill du svara eller har du synpunkter på debattartikeln? Mejla till: debatt@gp.se

Uppdaterad: idag 06:01 | Publicerad: idag 06:01

Själva grundförslaget till lagtext är svagt: "Den som är gravid har rätt att avbryta sin graviditet enligt bestämmelser som meddelas i lag." Det nämner med andra ord varken ordet "kvinna" eller ordet "abort", och det kommer i praktiken inte att innebära något skydd. Det säger endast att någon har rätt att avbryta en graviditet, inte under vilka omständigheter. Förutsättningarna ska fortsatt regleras i vanlig lag, som är precis lika enkelt som tidigare att ändra i.

Det som faktiskt hotar aborträtten i dag är att aborter på olika sätt begränsas, vilket vi har sett exempel på i flera andra länder. Aborträtten har i några fall dragits ner till att gälla endast några få veckor. Andra exempel på inskränkningar är att information om abort förbjöds, att kostnaden inte längre ingår i sjukförsäkringen, att tillgången till var sådan vård erbjuds begränsats, och att vårdpersonal kan vägra att utföra aborter med hänvisning till så kallad "samvetsfrihet". Sådana begränsningar kan alltså fortsatt införas genom vanlig lag, helt oavsett det påstådda grundlagsskyddet.

I dag ingår abort i vård som inte kan anstå och är därmed en rättighet för alla som vistas i Sverige

Så långt framstår ändå grundlagsskyddet mest som intetsägande. Men betänkandets förslag innebär ytterligare en ändring i själva grundlagen, och den är desto viktigare: i förslaget ingår att grundlagsskydda statens rätt att genom vanlig lag införa "särskilda begränsningar" av aborträtten för de kvinnor i vårt land som inte är svenska medborgare.

I dag ingår abort i vård som inte kan anstå och är därmed en rättighet för alla som vistas i Sverige. Det har sagts i debatten att grundlagsskyddet skulle ha en normerande effekt, men det som normeras genom förslaget är alltså inte abort som kvinnors rätt till våra egna kroppar, eller abort som mänsklig rättighet.

Det som i praktiken skulle grundlagsfästas och därmed normeras i och med betänkandets förslag är statens rätt att begränsa aborter dels för kvinnor som lever och verkar i Sverige utan att de har svenskt medborgarskap, dels för asylsökande och papperslösa kvinnor, och dels för kvinnor från andra länder som eventuellt kommer till Sverige för att göra en abort och själv betala för det. Så som svenska kvinnor en gång reste till Polen innan Sverige införde självbestämd abort 1975.

Mänsklig rättighet

Det går att införa sådana begränsningar för vissa kvinnor genom vanlig lag även i dag. Skillnaden är att statens rätt att begränsa aborter för vissa kvinnor nu föreslås ska grundlagsstadgas. Därmed skulle det i praktiken bli statens rätt att behandla kvinnor olika som gjordes starkare.

En sådan grundlagsändring kan vi aldrig acceptera. Kvinnors rätt att bestämma över våra egna kroppar är en mänsklig rättighet, och gäller oavsett eventuellt svenskt medborgarskap.

Förslaget är inte heller förenligt med Sveriges internationella åtaganden. Exempelvis slår EU-rätten fast att personer från en annan medlemsstat ska behandlas på samma sätt som det egna landets medborgare, att diskriminering grundad på nationalitetsskäl är förbjuden.

Betänkandets förslag om "särskilda begränsningar" utifrån medborgarskap går tvärt emot detta. Vi uppmanar därför regeringen att inte gå vidare med detta förslag. Om Sverige vill stärka kvinnors rätt och vara en förebild i internationella sammanhang behöver abort erkännas som mänsklig rättighet. Aborträtten måste gälla alla kvinnor.

ANNONS

Gerda Christenson, aktivist i Kvinnofronten

Amin Wikman, aktivist i Kvinnofronten

Susannah Sjöberg, generalsekreterare Sveriges Kvinnoorganisationer

Camilla Wagner, ordförande Fredrika Bremer-förbundet

Sofia Kühner, vice ordförande Sveriges Kvinnliga Läkares Förening

Adine Samadi, ordförande Roks (Riksorganisationen för kvinnojourer och tjejjourer i Sverige)

Britt-Marie S Torstensson, ordförande Winnet

Maria Rashidi, ordförande Kvinnors rätt

Kerstin Åkare, ordförande DEA-föreningen

Anneli Westling, ordförande Sverigeunionen av Soroptimistklubbar

Gunnel Hall, ordförande Kvinnor Kan

Ewa Larsson, ordförande Fria Gröna Kvinnor

Ianthe Holmberg, ordförande Svenska Kvinnors Vänsterförbund

Paulin Nasset, ordförande OliviA, Oskarshamn internationella kvinno förening

ANNONS

Amineh Kakabaveh, ordförande Varken hora eller kuvad

Malin Wik, XXantippas Vrede

Mona Hjortzberg, ordförande Kvinnor inom räddningstjänsten

Jolin Mårtensson, ordförande Birth Rights Sweden

Gabriele Winai Ström, SKEN, Svenska kvinnors EuropaNätverk

Hacer Korucu, ordförande Hand in hand for women

Gertrud Åström, ordförande Östersjöfred

Elsy Hedlund, ordförande Internationella Kvinnoförbundet